

โลกเศรษฐกิจ

ดัชนีค่าเงินบาทกับความสามารถในการแข่งขัน

อัตราแลกเปลี่ยน ถือเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญลำดับต้นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออก ทั้งนี้ อัตราแลกเปลี่ยนที่ชักกันอยู่โดยทั่วไปในปัจจุบัน เรียกว่า อัตราแลกเปลี่ยนตัวเงิน (Nominal Exchange Rate) ซึ่งก็คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่เทียบระหว่างเงิน 2 สกุลที่มีการซื้อขายกันในตลาด เช่น อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ 5 ก.ค. 2559 อยู่ที่ 35.27 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ หรือ 39.49 บาทต่อยูโร เป็นต้น ซึ่งแน่นอนว่าผู้ส่งออกทุกรายต้องการให้เงินบาทอ่อนค่า เนื่องจากจะช่วยให้รายได้ของผู้ส่งออกเมื่อแลกเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินบาทเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันก็ช่วยให้สินค้าไทยราคาถูกลงในสายตาผู้ซื้อในต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม อัตราแลกเปลี่ยนตัวเงินดังกล่าว เป็นการเปรียบเทียบเงินบาทกับเงินตราต่างประเทศ สกุลใดสกุลหนึ่งเพียงสกุลเดียว ทำให้ไม่สามารถสะท้อนความได้เปรียบเสียเปรียบด้านอัตราแลกเปลี่ยนเมื่อเทียบกับสกุลเงินของกลุ่มคู่แข่งรายอื่นๆ ได้ เช่น หากเงินบาทเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐอ่อนค่าลง 5% แม้อาจมีความหวังว่าผู้ส่งออกไทยเสียเปรียบด้านอัตราแลกเปลี่ยนเมื่อเทียบกับคู่แข่ง ทำให้แท้จริงแล้วเงินบาทโดยรวมแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับคู่แข่ง นำไปสู่การสูญเสียความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของสินค้าไทย ดังนั้น เพื่อให้อัตราแลกเปลี่ยนสามารถสะท้อนถึงขีดความสามารถในการแข่งขันเมื่อเทียบกับคู่แข่งอื่นๆ จึงไม่สามารถพิจารณาเฉพาะอัตราแลกเปลี่ยนตัวเงินเพียงอย่างเดียว แต่จำเป็นต้องพิจารณา “ดัชนีค่าเงิน” ซึ่งถูกคิดขึ้นเพื่อชี้วัดขีดความสามารถในการแข่งขันด้านอัตราแลกเปลี่ยนโดยเฉพาะ โดยดัชนีค่าเงินที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปมี 2 แบบ ได้แก่

- **ดัชนีค่าเงินบาท (Nominal Effective Exchange Rate : NEER)** เป็นดัชนีที่คำนวณโดยเปรียบเทียบค่าเงินบาทกับค่าเงินของประเทศคู่ค้าและคู่แข่งสำคัญของไทยเกือบทุกสกุล โดยนำมาเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักตามสัดส่วนการค้าของแต่ละประเทศ ซึ่งการเพิ่มขึ้นของดัชนีค่าเงินบาท หมายถึงเงินบาทแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับสกุลเงินของประเทศคู่ค้าและคู่แข่งต่างๆ ของไทย สะท้อนว่าไทยเสียเปรียบด้านอัตราแลกเปลี่ยนเมื่อเทียบกับสกุลเงินคู่ค้าและคู่แข่งสำคัญ ในทางกลับกันหากดัชนีค่าเงินบาทลดลง แสดงว่าเงินบาทอ่อนค่าลงโดยเปรียบเทียบ สะท้อนว่าไทยได้เปรียบด้านอัตราแลกเปลี่ยนเหนือคู่แข่ง

- **ดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง (Real Effective Exchange Rate : REER)** มีการคำนวณคล้ายกับ NEER แต่ต่างกันตรงที่ REER จะปรับด้วยระดับราคาสินค้าหรืออัตราเงินเฟ้อของแต่ละประเทศ เนื่องจากประเทศที่อัตราเงินเฟ้อสูง ย่อมหมายถึงต้นทุนและราคาสินค้าที่สูงขึ้นกว่าประเทศที่อัตราเงินเฟ้อต่ำ นำไปสู่การสูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขันเช่นกัน อาทิ หากเงินบาทอ่อนค่าลง 5% เมื่อเทียบกับสกุลเงินคู่แข่ง แต่หากอัตราเงินเฟ้อของไทยซึ่งสะท้อนราคาและต้นทุนของผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น 7% ขณะที่อัตราเงินเฟ้อของคู่แข่งไม่เพิ่มขึ้น คือ อยู่ที่ 0% ทำให้ในภาพรวมสินค้าไทยจะแพงขึ้นเมื่อเทียบกับคู่แข่งราว 2% ดังนั้น REER จึงถือเป็นดัชนีที่สะท้อนถึงขีดความสามารถในการแข่งขันด้านราคาในภาพรวมของผู้ประกอบการไทย ที่ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งมิติด้านอัตราแลกเปลี่ยน ต้นทุนและศักยภาพในการผลิตของผู้ประกอบการไทย

ปัจจุบัน ด้วยภาวะการแข่งขันในตลาดโลกที่สูงขึ้น ผู้ส่งออกไทยต้องเผชิญกับคู่แข่งจากทุกมุมโลก การพิจารณาอัตราแลกเปลี่ยนเงินเพียงอย่างเดียว อาจไม่เพียงพอและไม่สามารถสะท้อนขีดความสามารถในการแข่งขันด้านราคาเมื่อเทียบกับคู่แข่งอื่นๆ ได้ NEER และ REER จึงถือเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการไทยทราบถึงความได้เปรียบเสียเปรียบ และขีดความสามารถในการแข่งขันด้านราคาในภาพรวมเมื่อเทียบกับคู่แข่งอื่น ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการวางแผนธุรกิจได้ถูกต้องมากขึ้น ทั้งนี้ ปัจจุบัน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เป็นหน่วยงานเศรษฐกิจของไทยที่จัดทำ NEER และ REER โดยเปรียบเทียบค่าเงินบาทกับสกุลเงินของกลุ่มค่าคู่แข่งสำคัญ 25 สกุลเงิน ซึ่งถือว่าค่อนข้างครบถ้วน โดยผู้สนใจสามารถเข้าไปหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://www2.bot.or.th/statistics/BOTWEBSTAT.aspx?reportID=407&language=TH>

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด